

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhd., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Să urmeze faptele.

Sibiu, 18 Martie n.

De multă vreme, de patruzeci și cîțiva de ani, nu s'a mai discutat la noi chestia de naționalitate cu atâtă obiectivitate și cu atâtă temeinicie, ca în ședințele din urmă ale dietei țării. A fost o curată emulație între oratori, silindu-se fiecare din ei să o prindă din partea ei cea adevărată, și să o prezinte ca o chestie astăzi de cea mai mare importanță, care ne greșit *trebuie* să fie odată rezolvată.

Chiar și cei din opoziție, atât de înverșunați în contra contelui Tisza, ministrul-president al țării, nu au dificultat năzuințele acestuia de a împlini barem unele din dorințele poporului român din patria aceasta, ci s'au impedeclat numai în forma, în felul cum a căutat contele Tisza să mulțumească pe Români.

Spuneau, că a fost o greșală, că ministrul nostru president a stat de vorbă cu membrii comitetului *partidului național român*, recunoscând prin aceasta legalitatea comitetului și tratând cu el ca egal cu egal, și că a fost o altă greșală, că tratativele cu România s'au ținut în zilele, în care toate apărările erau pe lângă presupunerea, că aceea ce face contele Tisza, face numai în urma situației politice externe, devenită neprielnică. În fond însă toți au recunoscut, că România *au* pretensiuni legitime, care trebuie să fie acordate.

Am ajuns deci să vedem isogonă din dietă părerea de mai nainte, acceptată și reprezentată de toate guvernele și aprobată și sancționată de legislația națională noastră, părerea, că după ce în statul ungar nu este decât o singură naționă alcătuită de stat, naționă maghiară, din care fac parte toți cetățenii patriei, fără deosebire de limbă, — la noi *nu există* chestie de naționalitate. A fost politica aceasta întru adevară o politică reg. ung. de ștrău, cum spunea contele Tisza în una din memorabilele sale vorbiri, rostită în zilele din urmă în chestia de naționalitate, a fost concepția omului, care ținându-și ochii îndreptați spre pământ, afirmă sus și tare, că nu este soare pe ceriu, pentru că el nu'l vede!

Când deci în dieta țării, în curs de două săptămâni, nu se vorbește decât despre chestia de naționalitate, rostindu-se vorbiri ca și cari de mult nu s'au mai auzit în frumosul și pomposul palat de pe malul Dunării din Budapesta, când oamenii de greutate din tabăra celor mai neîmpăcați contrari politici ai contelui Tisza recunosc, că da, Românilor li s'a făcut nedreptate în trecut și că în viitor trebuie altcum tratat cu ei: chestia de naționalitate nu mai poate fi ascunsă, nu mai poate fi negată, ci ea trebuie să fie rezolvată, fie după planul contelui Tisza, fie după planurile altora, însă spre mulțamirea tuturor.

Discuția probabil că va fi terminată astăzi, ori mâne, în dietă, acceptându-se

proiectul de rezoluție al deputatului Iakabffy, în care se aprobă într-o toate pașii întreprinsă de contele Stefan Tisza în chestia română, iar răspunsul seu din 20 Februarie rostit în dietă se ia la cunoștință. Cu acest act al dietei ungare e terminată însă numai discuția parlamentară în chestia română, iar chestia însăși încă nu e rezolvată. De aceea, ținem să ne spunem părerea, că cu mult mai folosit pentru cauza era, dacă proiectul de rezoluție s-ar fi formulat în sensul, că guvernul să împuternicește, ca și până la perfecta înțelegere, la care va trebui să ajungă, mai curând ori mai târziu, cu fruntașii Românilor, se pună în aplicare imediat îmbunătățirile, pe care contele Tisza le-a arătat în vorbirea din 20 Februarie n. ca necesare pentru linistirea sufletească a poporului român din patrie. Făcându-se astfel, ar fi văzut poporul nostru, că nu se mai face numai parădă de vorbă în parlament cu privire la chestia națională română, ci dela vorbe se trece fără amânare la *fapte*.

Era bine, dacă guvernul primea un astfel de conclus, care era totuși oarecum obligator și pentru un eventual nou guvern. Dar lipsa lui nu înseamnă, că guvernul contelui Stefan Tisza nu ar putea să pună în aplicare și fără conclus parlamentar toate ameliorările sortii poporului român din patrie, pe terenul cultural și cel economic, pe care atât de corect le-a precisat domnul ministrul-president în vorbirea sa din 20 Februarie n. c. și noi credem, că aşa se va și face, pentru că aşa e bine să se facă. Când guvernul constată, că în o anumită direcție s'a făcut nedreptate poporului român din patrie, care însă și din a sa parte a făcut greșală poate în altă direcție: datorința guvernului este se îndreptează el îndată greșala născută din vina sa, și apoi se aştepează îndreptare dela cel ce fusese neîndreptătit. Totdeauna cel mai tare are se facă începutul, când e vorba de restabilirea armoniei sufletești, fie între oameni, fie între popoare. De aceea, dorința noastră, și credem că nu greșim, când afirmăm, că dorința întregului popor român din patrie este, ca acum, după atâta vorbe frumoase și înțelepte, rostită în dieta țării în chestia de naționalitate, *se urmeze faptele*, cari sunt mai elovente decât cele mai frumoase vorbe.

Proiect de căsătorie. O surprindere mare se pregătește pe seama Europei. O telegramă din București ne spune, că Prințul Ferdinand și Prințesa Maria, Moștenitorii de tron ai României, pleacă mâine, Joi, la Berlin, iar de acolo pleacă la Petersburg, împreună cu fiul lor, Prințul Carol, care și face stagiul de un an în armata germană. Călătoria aceasta la Petersburg a familiei principale române este adusă în legătură cu luarea în căsătorie a uneia din fiicele Tarului Rusiei, din partea Principelui Carol al României.

„Nici o iota“.

Sub titlul acesta publică «Biserica și Școala», din Arad, în numărul din urmă, un articol, cu al cărui conținut consumăm într-o toate, fiind esprime în el și părerile noastre, din care motiv reproducem articolul în întregime, după cum urmează:

«Am stat ca simpli privitori la acțiunea de organizare a preoțimii, dăsfășurată în coloanele «Revistei Preoților», până ce agitația s'a scurs din alvia ei în basinul anchetei constituite de acea Revistă. În acel basin s'a cristalizat non possum-ul unei organizări extraconstituționale.

Am fi rămas și pe mai departe ca privitori, ca să evităm și aparență, că stăm în calea curentului, care ori este posibil, și atunci își află împlinirea, ori este imposibil, și atunci trebuie să cadă. Va se zică, nu prin învingeri, ci prin convingeri să se facă lumină în chestia organizării. Un confrate însă, care însemnează *at.*, ajuns și el la convingere, că în cadrul canoanelor și al statutului organic nu se pot înființa reunii preoțești autonome, și neputându-se împăca cu ideea unei organizări interne între marginile legii existente, ridică în «Revista Preoților» chestia statutului organic, spre a se înarticula în el un singur paragraf, care să enunțe înființarea reunii preoțești autonome. Această salto mortale ne impune datoria de a ne preciza punctul de vedere.

Autorul sigur nu și-a dat seama de prăpastia ce a deschis-o, când a atins aceasta chestie, căci altcum nu o făcea, nu putea se o facă. Înarticularea unui singur paragraf în statutul organic înseamnă revizuirea lui. Aceasta o vrea confratele *at?* Sigur că nu.

Nu este aceasta completare, o dezvoltare, ci o returnare a temeliei, pe care ne-a așezat providențialul mitropolit Șaguna. A aruncă în valurile agitațiunilor de organizare aceasta sfântă moștenire este un păcat, care își poate afla scuza numai în necunoștință de cauză, căci dacă am presupune un gând premeditat, ar trebui să desnădăduim în viitorul bisericii și a neamului nostru.

Statutul organic nu stă în calea unei organizări, din contră, își deschide porțile lui largi, am putea zice infinite, pentru toată năsuința de consolidare. Ceea ce vrei să faci în reunire, poți face și în conferință preoțească, fără nou paragraf. Atunci la ce dară reunirea? Este aceasta o tendință de «los von Rom?» Nu credem, ori cătă aparență are pentru aceasta tonul în care se învoacă o reunire preoțească, pusă sub patronajul ori paloșul organelor regnicolare de «streine limbi, de streine graiuri», — dar nu apostolești, ci polițienești. Repetăm, că nu vrem să credem aşa ceva, ci mai curând credem, că este un gând pribeg, o rătăcire, ca a fiului rătăcit din evanghelie, să-ți părăsești patrimoniul, cu aceea deosebire, că aici nu mai e înțoarcere,

Noi am zis, că stăm pe punctul de vedere al renașterii. Ni-s-a răspuns, că suntem întârziati, acțiunea de organizare debită în coloanele «Revistei Preoților» nu este altceva, decât o acțiune de renaștere. Uite, si duo dicunt idem, non est idem. Noi am înțeles o renaștere internă, sufletească, o cultură religioasă, în sensul ideal al cuvântului, iar afirmativul nostru precursor înțelege o renoire a relațiilor sociale ale preoțimii, sintetizate în desfacerea de sirul bisericii, cu statutul organic, ori fără de statut organic, adecă, ori băgăm calul troian în statutul organic, ori eșim din statutul organic și ne renoim prin o nouă instituție extradominium.

Iată, că nu e acelaș lucru ce zicem noi, și ce zic confratii dela «R.P.»

Am dorit să fie trecută ca o fantomă ideea reformării statutului organic și să revenim la calmul discuțiunilor, care ne va duce la întâlnire pe un teren comun și fără alterarea statutului organic.

Nu divizare, ci închiegare, iubiți frați întru Cristos, căci un Cristos, o biserică avem, și nici o iota nu se poate schimba din întregitatea ei.»

Chestia română în dietă.

(Urmare.)

In ședința de Vineri, 13 Martie n. a vorbit la răspunsul domnului ministrul preșident Stefan Tisza, dat în chestia tratărilor cu România, mai întâi deputatul Dr. Rudo's Schuller, care apreciază chestia din punct de vedere săseș. Spune, că politica Sașilor a fost totdeauna o politică de loialitate, — loială are să fie deci politica lor și față de împăcarea cu România. Chestia de naționalitate e o chestie de sentimente, iar sentimentele nu să pot înăbuși, decât poate pe vreme scurtă numai. Cred, că ar fi o fericire pentru Maghiari, dacă peste noapte naționalitățile ar putea fi contopite, dar după ce lucrul acesta este imposibil, Maghiarii trebuie să păsească pe calea politicii reale în chestia de naționalitate. Legea despre maghiarizarea numirilor de localități și legătura școlară sunt vătămătoare pentru naționalități. Nu sunt naționalitățile contrare înăbușirii limbii maghiare, ci sunt contrare numai măsurii în care are să fie înăbușită limba maghiară în școală poporala. Calea pe care a apucat domnul ministrul preșident în chestia de naționalitate, e bună, și răspunsul dat la interpelarea facută îl ia la cunoștință.

Vorbesc apoi contele Károlyi Mihály, șeful independenților. Singurul dintre oratori, care s'au pronunțat în chestia din discuție, din vorbele căruia se poate constata, că nu are simpatii pentru Români. De sine înțeles, că în prima linie nu are simpatii pentru contele Tisza, pe care l scoate vinovat, fiindcă a intrat în peractările cu comitetul unui partid, care e disolvat prin ordin ministerial. Nu aprobă însă intrarea contelui Tisza în tratări cu România nici din motivele, că tratativele s'au purtat într-o vreme, cănd situația politică esternă era de ~~zile~~, luate ușor se poate presupune, că tratativele sunt înflăcătate din afară. Nu vezi, că România și-ar mai fi moderat pretențiile în urma peractărilor avute cu contele Tisza. Sunt tot cei vechi. Deci nu le compet concesiuni. Statul nu poate intra în peractările cu ceteștii săi. Are să le dea aceea ce e legal, fără pact pe baza legii. Nemulțumirile Românilor sunt și ale Maghiarilor, și ele au se dospă deodată cu democratizarea vieții publice. Nu ia la cunoștință răspunsul ministrului preșident.

Ia după el cuvântul contele Stefan Tisza, și rostește de nou o vorbire lungă și temeinică. Combate și răstoarnă rând pe rând toate argumentele forțate ale antivorbitozi și vorbește cu multă recunoștință despre părarea bună pe care o are deputatul Désy Zoltán despre Români. E de acord cu Désy, că chestia de naționalitate o înăspresc aceia, cari cred că au misiunea să salveze patria în calitate de diurniști, vicenotari etc. Părerea lui Désy, că legea de naționalitate ar trebui să fie executată, nu o poate însă acceptă, pentru că administrația a făcut salturi mari în desvoltarea ei și astăzi legea de naționalitate nu mai poate fi executată. E sincer, o spune pe față, că nu o execută, pentru că nu o poate executa. Răspunde și contelui Bethlen István, rectificându-i mai multe păreri greșite, apoi promite că va continua să lucre și mai departe pentru însăptuirea înțelegerii romano-maghiare. Vorbirea contelui Tisza a fost primă cu aplause sgomotoase.

Președintele suspende ședința pe timp de o oră, pentru că deputații să poată lucea măști, (era la orele 2 d. a.) iar la orele 4 ședința se continuă. Să dă cuvântul deputatului naționalist român Dr. Stefan C. Popescu care rostește vorbirea următoare:

"On, cameră! Mă aflu într-o situație dificilă, trebuie să iau cuvântul imediat după contele Stefan Tisza și să-mi păstreze totuși obiectivitatea după un discurs care a fost adresat inimilor. Știu că d-sa e înainte de toate un ungur sincer... și că nu crătu nici o jertfă după cum a spus — pentru a-i captiva pe contrari.

Deodată cu tratările inițiate de contele Tisza, presa opozitionistă maghiară și deputații opozitioniști au pornit o campanie îndărjătă în țara întrăgă insinuându-ne nouă reprezentanților comitetului național român, interese personale și învinuindu-ne, că scoatem la vânzare interesele poporului nostru precum și principiile democratice, cari erau peatru triunghiulară a programului nostru politic. Primul ministru i se aducea acuzația, că vrea să-și asigure mandate prin mișuirea noastră sprijindu-și aderenții. Erau deosebitul uimitoare unele atacuri ale presei. Si mai uimitoare era însă atitudinea așezămintelor maghiare de cultură, cari abătanându-se dela întelelor s-au aruncat în noroiul celei mai desagreabile campanii și au purtat pretutindinea prin opinia publică maghiară tăciunile urii de resă. Până și profesorii universitari s-au dedat la asifel de fapte, colindând cu torta pizmei dela municipiu la municipiu, dela instituție la instituție, înțând să zădărnicescă o invocărie, a cărei conținut le era necunoscut. Platformele calomniei și ale preocupărilor de rasă au fost puse toate la contribuție și problema cea mai cardinală a statului a fost deochiată trezindu-se în sufletul poporului maghiar bănuială, gelosia, căci i s-a vorbit acestui popor de concesii în paguba intereselor lui.

Tot atât de ciudate sunt aparițiile remarcate aici în cameră. Să comparăm de pildă atitudinea contelui Apponyi, până n'a cunoscut conținutul preinsulii pact, cu atitudinea lui de acum. Atunci spunea, în 14 Ianuarie a. c., că în sine faptul tratărilor cu România e o greșală enormă, o crimă. Acum în urmă, când cunoștea materialul, a spus însă că „concesiunile acestea nu pot sănătări contrarie violente nici din partea celor mai puțini interesați“. A recunoscut deci, că contele Tisza n'avea de gând să vândă țara, nici idee. I s'a citat apoi contelul Apponyi, scrisoarea lui Francisc Kossuth, în care scrisoare se vădește că și kossuthistii au stat de vorbă cu noi „trădătorii de patrie“. Dar Apponyi, ca să-și agraveze inconsecvența, a declarat că „exceptază numai modalitatea“ tratărilor. Dar cine ar putea să urmărească pe contele Apponyi în labirintul inconsecvențelor d sale?

Suntem abia patru însă de față din partidul în numele căruia vorbesc. Vă punteme închipui care este situația mea, trebuind să în față d-v, celor 400 de deputați, — după ce m'am convins, că în chestiunea de naționalitate pe d-v. vă deosebesc abia mici nuanțe. În esența imprejurării nu poate să aștepte nimenea ca noi să disecăm sofismele contelui Apponyi, să-i demonstrăm pe larg contradicțiile.

Conced, că tratările au decurs în imprejurări puțin favorabile, observ însă, că preludiile lor existau mult înainte de ce contele Tisza le-ar fi inițiat. Ele se ventilau în ziarele serioase din Budapesta, înainte. Ziarul „Az Ujság“ scrisese în legătură cu evenimentele balcanice, că problema de naționalitate trebuie tratată după o metodă nouă, aşa, ca naționalitățile nemaghiare să se simtă ferice. Contele Tisza, îuând inițiativa într-o astfel de de atmosferă, și-a facut numai datorie, și era ciudat, dacă a-juns odată la frânele statului, ar fi declinat această datorie.

După cum apare din rezoluția comitetului național român, tratările au eşuat; dar trebuie să fixăm deosebitul merit al contelui Tisza de-a fi îmbrățișat cu toată

ardoarea problema, disprețuind piedestalurile cezariene și înfruntând resentimentul elementar al unei opinii publice falș educate. El a spart ghiața, și deși ne desparte încă o mare depărtare de principiile lui, meritul inițiativei nu i se poate contesta. Regret mult că nu admite decât schimbări cari până și contelui Apponyi i se par fără valoare, și cari nu pot să încheie o bună înțelegere între poporul românesc și guvernul ungă. Vorbesc intenționat de popor românesc și guvernaungă, pentru că poporul maghiar cu cel românesc să înțeleagă, și noi atribuim doleanțele noastre exclusiv guvernului, cari au neglijat mereu marea datorie față de naționalitate.

Mă bucur de proporțiile ce a luat discuția, vom profita cu toții din singuricile ei faze. Voi elibera din vorbirea mea orice recrimină și nu voi lăsa în seamă atacurile veninătoare, după ce deloc cel mai competent să facă declarația, că noi n'am fost călăuziți de interese personale și că n'am reprezentat decât numai și numai interesele poporului nostru. Contele Tisza a spus că noi în chestiile de natură politică, în legătură cu aranjamentul statului, n'am formular decât două pretenții concrete".

Deci însuș primul ministru a recunoscut că pretenții noastre nu erau exagerate. Mai înțin să declar, că între membrii comitetului nostru național n'a fost nici unul potrivnic unei invocări, dar n'a fost în același timp nici unul care să fi găsit, că propozițiile primului ministru sunt potrivite pentru realizarea unei înțelegeri. Fac declarația astăzi mai ales pentru a risipi înclinația fostului ministru de instrucție Berzenczy, care socotește, că parlamentările noastre ar fi fost neaveneite acum într-un timp când România a luat un mare avantaj în situația internațională, și când noi trebuiau — crede d-sa — să formulăm așteptările exagerate. Dorințele noastre însă au rămas același ca și în trecut. Însuși contele Tisza ba chiar și contele Apponyi, au recunoscut, că actualul prim ministru, pe timpul când era președintele camerii, ne-ar fi acordat mai mult de cat astăzi.

Imi veți da voie, st. colegi, să vorbesc mai pe larg, după chestiunea — veți recunoaște — ne privește în primul rând pe noi. Contele Stefan Bethlen a citat fapte istorice adevărate în mare parte, dar trebuie să-i rectific totuși unele remisnice istorice. El a vorbit despre activitatea lui Ioan Klein. A arătat corect de ce fel a fost această activitate, dar i-a atribuit imboduri falșe, pentru că acest mare bărbat, care a făcut pentru naționele lui mai mult decât întreagă nață, ei înțelectuală de atunci, n'a făcut aceea ce a facut, îndemnat de Viena, ci din propria lui hotărare a făcut el acelea teribile drumuri, din Ardeal la Viena, în imprejurările de atunci ale comunicării. Si acest mare bărbat a fost expulsat la Roma, tocmai pentru că nu voia să fie decât în serviciul neamului și al patriei sale. Eram datori eu această rectificare memoriei acestei mari figuri istorice, care a făcut de fapt o operă uriașă în imprejurările de pe atunci.

Contele Bethen a dat o definiție corectă, că programul nostru național nu e o improvizație, ci e însă chintesa evoluție, a nizuințelor noastre. D-sa a vorbit apoi despre Supplex Libellus Walacherum și a constatat că — în ciuda faptului, că așa zisele state și dieta țării au primit cu cea mai mare aversiune petiția aceasta, care oglindea toate dorințele și toate suferințele Românilor, — biserică românească și-a atins totuși o țintă veche, pentru că prin articolul de lege LX din 1791, credincioșilor atât de huiduți și abia to'erati ai religiei gr.-or. li s'a concez deprenderea liberă a religiei lor și au fost puși sub supremația episcopului lor patronat de Măiestatea Sa.

Contele Stefan Bethlen arată numai programul nostru istoric, cred însă, că de dragul fidelității istorice, el trebuia să reteze, paralel, care era în diferitele timpuri atitudinea maghiarimei față de poporul nostru (Aprobări pe băncile guvernamentale). Dacă st. deputați ar cunoaște evoluția istorică în toate laturile ei, sunt convins că n'ar mai spune, că în sine faptul tratărilor ar însemna tradare de patrie și n'ar mai timbra drept crima faptul, că se stă de vorbă cu un partid național cum e al nostru.

Soluția problemei de naționalitate preocupa pe oameni și la 1848 și 1849. Dați-mi voie să cetește legea de naționalitate făcută la 1849 și vă rog să-mi spuneti dacă mai puteți afirma despre programul nostru că ar conține tradare de patrie? (Cetește):

"Libera desvoltare a fiecarei naționalități în lăuntrul hotarelor Ungariei se asigură prin următoarele dispoziții: 1. Limba oficială în guvernare, la administrație, legislație și la milă rămane cea maghiară. 2. Referitor la calealalte limbi în țara, sunt valabile următoarele reguli: În sedințele comunale fiecare poate vorbi în limba sa; limba protocolară o hotărăște liber majoritatea. 3. În adunările comitatense toți acei

cari au acest drept, pot vorbi după cum vor voi: în limba maghiară sau în limba proprie. În acele comitate, unde o naționalitate oarecare trece preste jumătatea populației, protocelul, dacă cere aceasta majoritatea, se face în limba acesteia. Însă corespondența cu guvernul său cu alte autorități se face în limba maghiară. 4. La curțile cu jurat, la judecătoriile de prima instanță, când procedura e verbală, se aplică principiul stabilit în p. 3 și 5. Limba de comandă a gardei naționale e aceeași ca și limba, în care se desbat chestile comunale. 6. În școlile elementare instrucția se face totdeauna în limba comunei sau a bisericii. 7. Limba matriculelor și în general a chestiilor bisericești totdeauna e limba parohiei. 8. Particularii își pot înainta recurse ori cării autorități în oricare limbă vor vrea. 9. Congresul bisericei de rit vechi se va convoca în fiecare an și va decide liber în orice chestii confesionale și scolare, ca și celelalte confesiuni. Congresul are dreptul să aleagă episcopii și să decidă că: oare naționile sărbă și română să rămână unite în privința bisericească, sau să se despărțească? Bisericele și școlile de rit vechi se vor împărtașă de toate acele favoruri, pe care statul le dă celorlalte biserici și școli. 11. Cei de rit vechi, ei singuri își administrează și-și conduc fundațiile bisericești și școlare. 12. Pe seama celor de rit vechi se înființează la universitatea din Budapesta un curs de profesori pentru teologie. 13. Numiriile pentru oricare oficii și dignități, se fac numai după merit și capacitate, fără orice considerare la naționalitate sau confesiune. 14. Guvernul este autorizat, respective i se impune să execute principiile cuprinse în această lege. 15. Guvernul este autorizat și încredințat mai ales să dea asistență dorințelor echitabile ale sărbă și românilor, să sistemeze orice doleanțe juste, fie în baza puterii proprii, fie printr-un proiect de lege, pe care-l va înainta adunării naționale. 16. În sfârșit, guvernul își se dă cea mai largă împuñenie să dea în numele națunei amnistie tuturor acelora, cari până la un termen însărat vor depune armele și vor jura credință independenței naționale".

După cum văți putut convinge din conținutul acestei legi, pe care am cetește, aceasta conține mai mult de cat ce cere programul nostru. În această privință un cunoște istorician maghiar, Mihail Horvat a spus, că această lege e frumoasă, păcat însă că n'a fost adusă cu un an mai curând, fiindcă în acest caz situația s'ar fi schimbat. (Sgomot în stânga). După linătirea evenimentelor din 1848, România a fost recunoscută ca a patra națion, iar data ardeleană la anul 1863 a și înarticulat oca la patra națion.

Voi enumera aceste imprejurări, mai bine zis documente, ca toți deputați să se poată orienta temeinic asupra chestiunii de naționalitate, încă de pe timpul când erau în altă situație, din care han Domnului, poporul nostru s'a smuls prin inteligență și virtutea sa. Încă de pe când poporul zacea în iobagie, bărbăti de stat au ajuns la convingerea, că naționalitatele nu vor putea fi mulțumite fără acordarea drepturilor ce le compet. Anul 1861 e însemnat prin aceea, că teorile formulate atunci în parlament de Eötvös și Deák au fost explicate față mai târziu de Berzenczy și contele Apponyi, cari deduc, că noi nici nu am avea drepturi naționale. (Va urma.)

Colecta pentru rezidirea seminarului.

Continuăm cu publicarea colecților deschise în arhidieceză pentru adunarea de oferte benevolă pe seama seminarului « Andreian » din Sibiu, supus reedificării.

Colecta preotării din tractul Regin, intrată la consistoriu, a dat următoriul rezultat:

1. Vasiliu Dumă, prot., Regin .	200—
2. Alexandru Nicolescu, par., Meșterhaza	200—
3. Octavian Petra, par., Ibănești	200—
4. Iosif Popescu, par., Dumbrava	100—
5. Georgiu Căzar, par., Filea	100—
6. Zaharie Lupu, par., Hodac	100—
7. Ioan Silaghi, par., Idiceal-sat	100—
8. M. Todea, par., Idiceal-pădure	100—
9. Alexandru Oltean, par., Jăbenița	100—
10. Ioan Bîscovanu, par., Lujeti	100—
11. Alexandru Nicolescu, cap. Măiereu	100—
12. D'Onisia Radu, par., M.-Cuieșd	100—
13. Vasile Gliga, par., Nadășa rom	100—
14. Mihail Brăteanu, par., Potoc	100—
15. Petru Cădar, par., Polați	100—

16. Vasile Mateiu, o.zr., Rapa de jos 100—
17. Nicolau Gliga, par., Rapa de sus 100—
18. Ioan Duma, par., Săcel 100—
19. George Maier, par., Toplița-rom. 100—
20. Gavril Maier, par., Toplița-rom. 100—
21. Gregoriu Nicoară, par., Ibănești 100—

Învățătorii din acest tracăt au contribuit cu următoarele sume:

Cor.

1. Ioan Barșanu, inv., Deda 50—
2. Teodor Libeg Inv., Filea 50—
3. Zahar'e Frandea, inv., Hodac 50—
4. Ioan Cofariu, Inv., Ibănești 50—
5. Const. Brătescu, inv., Ibănești 50—
6. Iulian Flămănd, inv., Idiceal sat 50—
7. George Crăciun, inv., Lujeri 50—
8. Teofil Ioanoviciu, inv., Măiereu 50—
9. Demetru Cofariu, inv., M.-Cuieșd 50—
10. Crăciun Dan, inv., Nădăja 50—
11. Dumitru Savu, inv., Potoc 50—
12. Nicolae Nașcu, inv., Polați 50—
13. Ilie Șulariu, inv., Rapa de jos 50—
14. Teodor Pescaruș, inv., Iabuța 50—
15. Pavel Șendrea, inv., penz, Rapa de sus 30—
16. Teodor Bucin, inv. Rapa de sus 30—
17. Nicolau Nistor, inv., Săcal 30—
18. Gregoriu Ceonțea, inv., Deda 20—
19. V. Cristea, inv., Idiceal pădure 10—

Invățătorul Traian Ripescu din Tohanul-nou, din incidentul cununiei sale 45, coroane.

Revistă politică.

Austro-Ungaria.

Dieta ungă. În ședința de eri, Marti, a vorbit în chestia română la răspunsul cunoșut al domnului ministru-president Tisza, deputatul Sibiului, domnul Ernő Neugaborn, iar după el independentul Holló Lajos. Cel dinăi pentru, al doilea contra purtări trătativelor cu România. După terminarea discuțiilor și presentarea bugetului, din partea ministrului de finanțe, dieta va lua vacanță până după Paști.

Prorogarea senatului în Austria. Toate încercările guvernului dela Viena, de a se introduce stări normale în activitatea senatorului imperial austriac, au rămas zadarnice, pentru că Cehii n'au voit să s'șteze obstrucție, până nu li se împlinesc dorințele, pe semne nerealizabile. Urmarea a fost, că senatul Luni se

Voci din public.

Declaratiune.

Di Dr. N. Vecerdeanu, într-o adresă către Direcțunea „Al'b'nei” de dată 20 Decembrie 1912, publicată la pag. 30 a broșurii răspuns din partea Direcțunii acelui institut, astăzi de bine să se provoace și la unele pretinse afirmații ale mele, făță de care sunt dator a declara următoarele:

1. Adeverat, că am comunicat într-o societate de prieteni tălmăcirea și comentarul, ce s-a făcut în general în Sibiu, privitor la adresa de tot cunoscător din 15 August 1912 a lui Dr. N. Vecerdeanu, care adresă și-aflat naturala rezolvare în sediul Direcțunii din 12 Decembrie 1912 sub Nr. 241. La tălmăcirea și comentarul firește nu era nevoie să adaug nimic dela mine, precum nici n-am adaus nimic.

2. Este un neadeverat patentat afirmația lui Dr. N. Vecerdeanu, că as fi avut cunoștință de amanetari de scrisuri fonciare de către filială, la ordinul Centralei, prin „Creditul” din Zernești, și astfel as fi divulgat asemenea lucruri, pe care se vede că dansul nule putea invoca altcine, decât purându-le în gura altuia, ca să scape de răspundere prin tangentă.

Primiti, Domnule redactor, asigurarea stimei mele distinse.

Brașov, 3 Martie 1914.

Arseniu Vlaicu.

Din protopresbiterat.

Sinodul protopresbiteral gr.-or din tractul Clujului.

S-a tinut Luni în Februarie, în sala de catechizare din Cluj, sub conducerea sefului tractual, dr. Tulliu Roșescu, fiind prezenți 19 membri, din 36.

I-a premiers celebrarea solemnă a părăstasului pentru marii defunți ai bisericei noastre: foșii arhiepiscopi și mitropoliti Andrei și Miron, apoi Emanuel Gojdu, astăzi membrii prezenți ai sinodului și soldații gr.-or. din Cluj, cari se aflau la mărturisire, cu dl preot militar Ilie Hociotă și cu un domn ofițer. Dl protopresbiter a tinut o cuvântare pioasă, despre viața și faptele nevînatilor repausați, indemnând ascultătorii a nu uita nici dansii pe binefăcătorii lor, nici chiar după moarte a celor.

După invocarea Dumului sfânt, sinodul a decurs în ordine și obiectele puse la ordinea zilei s-au rezolvat în ceea ce mai perfectă armonie.

Trecând peste formele constituiri, al constatării membrilor prezenți, ale raportului prezidial, raportului comitetului și epitropiei protopresbiterale, în a relata numai despre două chestiuni susluate și în acest sinod.

Cea dintâi este chestia școalelor noastre confesionale, amenințate în cea mai mare parte cu perire sigură. Aceasta însă e o chestie generală, în fața căreia stă toti neputințioși și uluiți, în lipsa de învățători calificați și de întregire a salarilor; căci poporul, stors până la măduvă de greul vietii, nu mai poate jertfi nimic pentru ele, ci sunt siliți credincioșii a emigră prin țări străine, alergând după pânea de toate zilele; iar ajutor, sub diferite pretexte, nu ni se dă pentru susținerea școalelor noastre cu caracterul confesional. Își așa e chestie numai de timp, când cu lărami în ochi ne vom lua ziua bună dela ele, spre cea mai mare daună a bisericei și neamului nostru. În această afacere s'a hotărât și se ceară inviații dela Ven. Consistor.

A doua chestie este starea epitropiească a tractului, în care se remarcă neglijenta și indiferentismul păcălos și condamnat din unele parohii, conduse de preoți sără ambiție nobilă, contrar sublimelor chemări, tocmai în aceste zile grele și furtunioase pentru biserică și neamul nostru.

Sunt aproape 20 ani, de când ne svârcolim mereu a achita o datorie contrată dela bânci pentru edificarea reședinței protopresbiterului și nu mai putem eșa la cale, pentru că pe când unele parohii, conduse conștiințios și au achitat și și achită an de an regulat cotizațile pentru casa tractului, pentru fondul protopresbiteral și dotația protopresbiterului, cari toate abătung pentru platirea intereselor după capitalul împrumutat; pe atunci alte parohii rămân an de an în restanță, așa încât astăzi restăzuiesc cu sute de coroane, pentru a căror solvare s-au luat toți pașii posibili pe cale pacnică, sătă din partea sefului tractual, că și din partea epitropiei protopresbiterale, ba chiar și din partea Preaveneratului Consistoriu arhidicezan, dar pașii de până acum au rămas zădarnici. Deși parchile respective în frunte cu preoții lor au dat declarării în scris, ba chiar obligații de solvare, totuși până astăzi n-au satisfăcut

obligamentului lor.

ba nici n-au respuns la solicitările ce li se făceau și dintr-o parte și dintr'alta.

Trist și dureros, dar adeverat.

Acesta anomaliu, sinodul cu unanimitate a decis să i se pună odată capăt, și în consecință a decis înaintarea unei nouă reprezentanții către Preaveneratul Consistoriu arhidicezan, cu respectuoasă rugătură, ca în contra preoților, cari nu și împlinesc datoria oficioasă în această chestie, să ordineze cercetarea disciplinară.

Când întreagă protima din acest tract și-ar face într-o toate datorințele posibile, atunci ar fi tractul și seful scutit de imputări, și fi primul rând laudă ar fi a noastră și a parchilor noastre.

Deci la muncă cunoștie și solidară pentru salvarea prestigiului acestui tract mult hulit!

Gavril Todoruș
paroh și not. sinodului.

NOUTĂȚI.

Vizita moștenitorului de tron. La curtea din München se fac pregătiri pentru primirea arhiducelui moștenitor de tron Francisc Ferdinand, care va sosi în 14 Aprilie în capitala Bavariei ca reprezentant al Monahului nostru. Arhiducele va fi, pe două zile, ospatele regelui Ludovic. A treia zi moștenitorul de tron se va întâpa la Viena.

Dela institutul antirabie. Direcțunea institutului Pasteur din Budapesta a făcut arătare, că în vremea din urmă s-au edus mai de multe ori la spital persoane, la care a izbucnit turbarea. După starea de astăzi a științei, astfel de cazuri nu se pot vindeca. Este prin urmare și în interesul suferinților, ca în acest stadiu al boalei să rămână liniiști acasă; cu atât mai vârstă că transportul boala lor, la cari s-a declarat turbarea, este împreună cu primejdială atât a publicului călător, cat și a pacienților din spital. Având în vedere împrejurările acestea, ministrul de interne a luat măsură, ca autoritatea sanității de întâi grad să se îngrijescă de a nu se mai trimite la institutul antirabie din Budapesta persoane, la care boala este declarată, ci ele să fie tratate acasă în comunele lor.

Universitățile europene. Conform unei cări de seamă a universității din Bruxela, Europa are astăzi 125 de universități cu 229 mii de studenți. Germania are 21 de asemenea școli, cu 49 mii de studenți. Urmează Franța cu 16 universități și 32 mii studenți; Austro-Ungaria cu 11 univ. și 30 mii de studenți; Marea Britanie: 15 univ. 25 mii stud., Italia: 21 universități, 24 mii stud. Rusia: 9 și 23 000; Spania: tot 9 și 12 000; Egipt: 7 și 6 500; Belgia: 4 și 5 000; România: 2 și 5 000; Olanda: 5 și 4 000 — Universitatea din Berlin are cei mai mulți ascultători și așadea aproape 14 mii; Sorbona Parisului: 13 mii, în altrele locuri Viena cu 11 mii de studenți universitari.

Matriculant zăpăcit. La matriculant din Maria-Terezopol s'a prezentat fata Ana Ambruș cu martori și să se căsătorească. În considerare că mirele a întâziat dela cununie, matriculantul a început căsătoria între mireasă și unul dintre martori. S'a constatat, că greșala era o urmare a zăpăceli și a grabeii prea mari a funcționarului. Concluziunea administrativă a dispus să se facă cercetare disciplinară împotriva lui, și a cerut ca parchetul să anuleze căsătoria.

Răsunare. Ministrul francez de finanțe Caillaux fosese atacat fără cruce în timpul din urmă din partea ziarului „Figaro”. Luni sara soția ministrului să a dus la redacția ziarului și a tras mai multe focuri de revolver asupra directorului foii, Calmette, care grav rănit a fost dus la spital unde noaptea la orele 2 a murit. Doamna Caillaux a fost arestată, iar dl Caillaux și-a dat demisia.

Emigrare. Se scrie din Dej: Vicecomitele din Sołnoc-Dobăca a raportat în ședință de Vineri a comisiunii administrative, că în primele zece săptămâni ale anului curent a emigrat un procent al locuitorilor din numitul comitat.

Concurs. Foaia oficială a publicat concurse pentru ocuparea de catedre universitare, și anume sunt de ocupat 13 catedre la universitatea Elisabeta din Pojor și 27 catedre la cea din Dobrogea. Salarul pe an al unui profesor ordinat va fi de 6 000 cor. și 1 800 coroane bani de locuință; al unui profesor extraordinar de 4 000 cor. Termenul concurselor este 31 Martie 1914.

Militare. Asenările în țară noastră, cum se anunță din Viena, se vor ține în luna lui Aprilie.

Bătăi între studenți. La școala superioară comercială din Triest s-au produs ciocniri nouă între studențimea italiană și cea croată și slavonă. Patru studenți slavi și unul italian sunt răniți. Poliția a restabil ordinea.

Celatorie de studiu. Prințipele de Wales a plecat Dumineacă în Norvegia și va sta acolo trei săptămâni. De aici are să călătorească la Copenhaga, apoi la Cristiania. În sfârșit prințipele are să intreze cu automobilul Germania de nord și Austria. Scopul călătoriei este, ca prințul să se perfecționeze în vorbirea limbii germane și să cunoască raporturile etnografice din unele părți ale Europei.

In disponibilitate. Ministrul de culte și instrucție publică a Institutului direcțunea Academiei juridice din Pojor, că în considerarea înșinării universității Elisabeta din acel oraș, profesorii Academiei, cu aprobatarea prea înaltă, sunt puși în disponibilitate.

Moștenire. Regele fierului, George Vanderbilt, bogătanul american, răposat zilele acestea, a lăsat o avere de 200 milioane dolari, care conform testamentului are să o moștenească fiica sa Cornelia.

Împotriva băilor din Austria. În numeroase orașe ale Rusiei s'a ivit o mișcare pentru boicotarea tuturor băilor austriace, care nu se află în mâini slave. Se respindesc o mulțime de afișe, unde familiile rusesci avute sunt indemnitate să cerceteze numai locurile balneare slave din Austria, dacă tocmai doresc să călătorească în țara aceasta.

Pedeapsa cu bătăie în Anglia. Înainte cu cățiva ani s'a introdus de nou în Anglia pedeapsa cu bătăie pentru anumite delictă. Acum se fac încercări să se aplique mijlocul acesta în grad mai intens. În contra tendenței de a lărgi pedeapsa amintită, s'a întrunit mai multe femei distinse engleze și au înșinat guvernului un memorandum, în care se expuse că pedeapsa cu bătăie este numai înjositoare pentru om, ci mai năște de toate este un mijloc lipsit de efect, și nu și ajunge înținta. — De altfel, pedeapsa cu bătăie nu se aplică la femei, ci numai la bărbații din Anglia.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor săraci, al Reuniunii meseriașilor sibieni, au mai dăruit: Nicolae Gavrea, paroh (Bender), 50 bani; Elena Moldovan și fiica sa Elena Berghesan, 80 bani; Teodor Ilies și Traian Elez frequentanți ai cursului de pantofarie, căte 20 bani; Oprea Olariu, învățător (Poplaca), soția sa Maria și copiii lor Romul și Dorina, 1 cor.; Constantin Păunescu și Alexă Coman, sodali pantofari, Matei Borcea și Vasile Vintilă, sodali cismari și Ioan Borcea, mestru faur (Săliște) căte 20 bani; Andrei Alexandru, învățător în Ilimbav și soția sa Sidonia n. Căluțan (Caransebeș), 1 cor.

Pentru școală. Comitetul parohial ortodox din Mogos-Mămăligani (tractul Lupșa) aduce și pe această cale cele mai sincere mulțumiiri binefăcătorilor cari au dat ajutor pentru zidirea școalei din Mogos-Mămăligani; în deosebi au dat următorii domni: Ministrul agriculturii și domeniilor din București prin directorul său P. Stănescu 200 lei; I. Brăgadire deputat deținut și mare proprietar București 100 cor.; Vasile Brancu preot în comuna Pestisani (România), 5 coroane; Enil Ghiorghiu, originar din Mogos, de prezent înzestrător în Marigheta cu lista 118 a trimis 10 cor., și Josachim Groza paroh în Cheia Remeteului, cu lista Nr. 127 2-50 fil. Cei ce au primit apeluri, sunt rugați să le însoțească în Mogos-Mămăligani (v. p. Bocșor) în 13 Martie 1914. În numele comitetului: Vasile David, par. rom. ort.

Cărți și reviste.

Educatorul, organul Reuniunii învățătorilor din epoca Caransebeșului. Director: Ioan Vida. Nr. 1 din Martie 1914 cuprinde: Cultura personală a învățătorului. O cuvântare a lui E. Lavisse cîntără copiii de școală, „Gazeta Învățătorilor” etc. O epistolă a lui Eminescu, comun, de Iuliana Luba n. Lovescu. Ferul și oțelul, lectie practică din învățămîntul intuitiv. Informații. — Abonamentele anuale 4 coroane, pentru membrii Reuniunii 2 coroane. Apără lunar. Redacția și administrația în Lugoj.

Teatrul.

Miercuri în 18 Martie: *O zi în Paradis*, piesă cu cântece în 3 acte.

Joi în 19 Martie: *Sfârșitul Sodomei*, tragedie în 5 acte de H. Sudermann, reprezentată în beneficiul artistului Olden.

Economie.

Târg de vite de prăsilă în Sibiu.

Vestim obștea noastră, că comisia economică a comitatului Sibiu, ține al 25-lea târg de vite cunoscute de prăsilă periodic, subvenționat de stat și de comitat, în zilele din 27 și 28 Martie n. 1914, aici în Sibiu, în târgul de vite nou.

La târg se primesc numai vite cunoscute (bivali nu se primesc): a) de rasa „Pinzgau” originală; b) vite feminine de încrucișări cu rasa „Pinzgau” și rasa indigenă. Nu se primesc la târg încrucișări masculine sau atari corecturi, a căror descendență (reproducție) din rasa „Pinzgau” nu se poate cunoaște sigur, și nu se primesc vite îngăzate sau de acelea, cari din alte pricina nu sunt potrivite pentru prăsilă.

Primirea vitelor se face în 27 Martie la 7 ore dim. și se gătește la ora 10 a.m., iar închiderea târgului va fi în 28 Martie la 12 ore a.m. În timpul primirii, așa cum în primirea vitelor se face la târg, intrarea publicului în târg și orice negociere acolo e îngăduită numai după 3 ore d. a. și pe lângă platirea unei taxe de 1 cor. Premile se impart tot în 28 Martie la orele 11 a.m. Înainte de împărțire se țin prelegeri practice. Nici n'are voie a scoate vitele din târg înainte de împărțirea premiilor. Vitele trebuie să fie la locurile lor până la ora 6 d. a., ca comisia de premiare să poată îsprăvi lucru. Cercetarea târgului se face pe lângă platirea unei taxe de 10 bani, de platirea căreia îngrijitorii vitelor sunt scuțiti. Vitele au să fie însoțite de pașaportul de vite și de un certificat (adeverință) despre faptul, că vite se găsește de 3/4 an în proprietatea exponentului.

Auunțarea înainte a vitelor se face la primăriile comunale (magistratele orașenești), cari sunt obligate a compune despre ele un conspect și a-l trimite până la 20 Martie a.c. la dl secretar al reuniunii agricole cercuiale, Nagyszeben Piata-mare nr. 19. Auunțarea îndeplinește încă nu îndreptăște la admitemea vitei la târgul de prăsilă. În primire se cere că vitele să fie potrivite pentru prăsilă, să nu aibă scăderi bătătoare la ochi, să fie înținute în curățenie și cu îngrijire.

Vitele vor fi expuse în despărțimile următoare: 1. tauri de „Pinzgau”, 2. tăureni de „Pinzgau”, 3. vaci de „Pinzgau” (curat), 4. vitele de „Pinzgau” (curat), 5. vaci din încrucișări cu „Pinzgau”, 6. vitele din încrucișări cu „Pinzgau”. Pentru vite, afară de taxele de târg obiceiuite, altele taxe nu se plătesc.

Fiecare vîță expusă trebuie să fie de vânzare, prețul ei trebuie spus în formă hărță la primirea în târg. Cazurile de vânzare trebuie aduse în cunoștința comitetului.

In afară de un număr mare de diplome de laulă, se vor împărtășe comitele premii în bani și anume:

Pentru bovine de rasa Pinzgau curată: I. Tauri de prăsilă de 1½—4 ani: 1 premiu à 100 C.; 1 premiu à 70 C.; 2 premii à 60 C.; 2 premii à 50 C.; 2 premii à 40 C.; 10 premii à 20 C. II. Tăureni dela 1—1½ ani: 1 premiu à 60 C.; 1 premiu à 50 C.; 1 premiu à 40 C.; 6 premii à 20 C. III. Vacile dela 2½—8 ani cu vîtel sau; de fată: 1 premiu à 100 C.; 1 premiu à 80 C.; 1 premiu à 50 C.; 3 premii à 40 C.; 6 premii

Nr. 64/1914.

(425) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan temporal în comuna biserică gr. or. română clasa III. Certegea, din protopresbieratul Câmpenilor se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele sunt: jumătate din venitele parohiale și ajutorul dela stat pentru capelan.

Doritorii a ocupa acest post să trimită până la terminul cuvenit, rugările concursuale cu documentele recerute de legile în vigoare la subscrișul oficiu, și să se prezinte la biserică spre cunoaștere, cântare și eventuală servire.

Câmpeni, 26 Februarie 1914.

Oficiul protopopesc gr.-or. al Campanilor.

Romul Furdui
protopop.

Nr. 92/1914.

(424) 1-3

Concurs repetit.

Pe baza ordinului consistorial Nr. 1070 Bis. se publică al III-a concurs pentru întregirea parohiei vacante Almașul sec cu filia Cozia cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele făsionate în coala B pentru congruș.

Cerile de concurs să se înainteze subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis, iar reflectanții să se prezinte în parohie pentru a cânta, cuvânta, eventual a celebra.

Deva, la 22 Februarie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Devei în conțelegeră cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre
protopop.

Nr. 227/1914.

(426) 1-3

Concurs.

Pentru acuparea postului de paroh în parohia de clasa a II Aita mare, cu filiale Aita medie, Aita seacă, Baraolt, Buduș, Chepet și Micloșoara se scrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele făsionate în coala B, pentru întregirea salariului dela stat.

Dela concurenți să prețină a ști limba maghiară perfect.

Concurenții vor avea a se prezenta cu prealabilă înconvîntare a protopresbiteralui în vre-o Dumineacă sau sărbătoare în Aita mare (Nagyjts, gara Apúca) spre a cânta, celebra sau cuvânta, înaintându-și documentele recerute în terminul arătat subsemnatului oficiu protopresbiteral în Bereczk.

Bereczk, (Bereczk) 24 Februarie 1914.

Oficiul protopresbiteral rom. gr. or. al Treiseaunelor în conțelegeră cu comitetul parohial.

Constantin Dimian
protopop.

REVERENZI!

Premiat:

Expoziția internațională de modă,
Paris 1911: Grand Prix și m. de aur.

La „Croitoria Universală” I. PETRĂȘCU
Sibiu, strada Cisnădiei 30. — Telefon Nr. 172.

Bogat asortată cu cele mai bune și fine stofe se primesc și execută

Reverenzi pentru on. preoți

în cele mai bune condiții. — Croială modernă. — Serviciu solid și grabnic. — Pentru lucru se garantează. — Prețuri moderate.

(90) 34-

— Sprinținiți industria română. —

Premiat:

Expoziția universală din Roma
1911: Grand premiu și med. de aur.